

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ὁ κύριος ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. — Ἡ κυρία ΕΡΑΣΜΙΑ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ
Ἡ δεσποινὶς ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ. — ΕΛΕΝΙΩ ὑπηρετρία.
Ὁ κ. ΗΣΥΧΙΟΣ τελειόφοιτος τῆς φιλολογίας.

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Πολυκάρπου.

[Ἡ σκηνὴ παριστᾷ αἴθουσαν μᾶλλον εὐπρεπῶς, ἀλλ' ἄνευ περιτοῦ πλοῦτου κεκοσμημένην. Θύρα εἰς τὸ βάθος· θύραι ἐκατέρωθεν· ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ ὑποτίθεται ὅτι ἄγει εἰς τὰ δωμάτια, ἡ δὲ πρὸς τ' ἀριστερὰ εἰς τὸ μαγειρεῖόν].

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ, εἶτα ΕΛΕΝΙΩ

(Αἰρομένης τῆς αὐλαίας ἀκούονται ἔσωθεν πρὸς τὰ δεξιὰ φωναὶ ὡσεὶ διαπληκτισμῶν, καὶ αἱ φράσεις: «— Αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω ἐγώ! — Ἐλα, μὴ μὲ σκοτίζης! — Νὰ χαθῆς!» Μεθ' ὃ ἐξέρχεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ Πολυκάρπος, δύσθυμος, τεταραγμένος καὶ βιαστικός).

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ Πάλι στὰ κανδύλια της εἶνε σήμερα!.. Τί ζωή, Θεέ μου!.. τί βασανιστήριον!.. Ποῦ νὰ τὸ ξεύρω ἐγώ ὁ κακομοίρης ὅτι ἀντὶ γιὰ γυναῖκα μου ἦταν γραπτὸ νὰ πάρω ἓνα ἡφαιστειον!... Ἐλενιώ!... (Φωνάζει). ... Καὶ νὰ τὴν λένε καὶ Ἐρασμίαν!... Μὰ αὐτὸ καταντᾷ νὰ εἶνε ἐξευτελισμὸς τῶν ἐπιθέτων τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης!.. Ἐλενιώ!.. (Φωνάζει, κρούων τὰς χεῖρας). Τὸ ἐπανωφόριόν μου...

ΕΛΕΝΙΩ. (Έμφρανιζομένη ἐκ τῆς πρὸς τ' ἀριστερὰ θύρας καὶ μεταβαί-
νουσα μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν θύραν τοῦ βάρους, ὁπόθεν ἐξέρχεται πρὸς
στιγμὴν). Ἀμέσως, ἀφέντη.

ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ. Γρήγορα γιὰτὶ ἔχω μάθημα.

ΕΛΕΝΙΩ. (Ἐπανερχομένη μετὰ τὸ ἐπανωφόριον καὶ βοηθοῦσα αὐτὸν νὰ
τὸ φορέσῃ). Ὅριστε.

ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ. (Προσπαθῶν νὰ φορέσῃ αὐτό, ἀλλὰ μὴ κατορθῶν,
διότι εἶνε στενόν, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ὁμιλῶν). Οὐφ!.. ἔσκασα, βρὲ ἀδελ-
φὲ!.. Ἐπρίσθηκα ἀπὸ τὴν στενοχώρια... Κῦτταζε!.. τὸ ἐπανωφό-
ρι μου δὲν μὲ χωρεῖ πλέον!... Καμμίαν ἡμέραν θὰ φουσκώσω σὰν
ἀερόστατο ν' ἀναβῶ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ νὰ ἐπιδώσω αἰτήσιν δια-
ζυγίου ἀπ' εὐθείας εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ὑψίστου... Μὰ τέλος πάν-
των τί ἔπαθεν αὐτὸ τὸ ἐπανωφόρι;

ΕΛΕΝΙΩ. Πῶς σὰς ἔρχεται τόσον στενόν;

ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ. Στενόν, ζεστενόν, πρέπει νὰ τὸ φορέσω, νὰ μὴ
πουντιάσω σήμερα μετὰ αὐτὸ τὸ κοῦρ!.. Ἄς το ὅπως εἶναι, γιὰτὶ
βιάζομαι. (Τὸ φορεῖ βιαστικὰ ὅπως ὅπως καὶ ἐξέρχεται βιαίως ἀπὸ τῆς
θύρας τοῦ βάρους).

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΕΛΕΝΙΩ μόνη.

Τὸν κακομοίρη ἀλήθεια, τί μαρτύριο ποῦ τραβᾷ μ' αὐτὴν τὴν
στρίγγλα!.. Μέρα νύχτα δὲν τὴν ἀφίνει τὴν γρίνια καὶ τὴ μουρ-
μούρα!.. ποῦ κακοχρονιάχη! Μὰ κι' αὐτὸς ὁ μαγκούφης δὲν ἔχει
χέρια!.. Τί τὸν κάνει τὸ βούρδουλα ποῦ ἔχει στὸ σκολεῖο του;
δὲν τὸν φέρνει ἐδῶ μέσα νὰ τὸν βάλῃ σ' ἐνέργεια; Ἄνδρας σοῦ λέει
κι' αὐτός!.. Τέτοιους ἄνδρες δὲν πᾶν νὰ τοὺς βάζουν στὴν ἄλ-
μη!.. Ἦθελα ν'ἀχη γι' ἄντρα ἐκεῖνον τὸν δικό μου τὸν ἐρίφη, τὸν
Νώντα!.. ποῦ γιὰτὶ μιὰ ἡμέρα, ἔτσι στ' ἄστεϊα, τὸν εἶπα κοροῖδο
τῆς φανταρίας, μοῦ ξάμωσε ἐνα... σκαμπίλι νὰ ποῦμε, ποῦ εἶδα
τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι ἀνάποδα!..

ΕΡΑΣΜΙΑ. (Ἐσῶθεν). Μωρὴ Ἐλενιώ!....

ΕΛΕΝΙΩ. Νά την!.. Τώρα θ' ἀρχίσῃ κ' ἐμένα νὰ μὲ ψαλλο-
λειτουργήσῃ. (Ἀποτεινομένη πρὸς τὴν προσκαλοῦσαν αὐτὴν). Ὅριστε,
κυρία!...

ΕΡΑΣΜΙΑ. (Ἐσῶθεν). Τί κάμνεις αὐτοῦ μέσα, χαζεύεις;..

ΕΛΕΝΙΩ. Νά την!.. ἀρχίνῃσε τὰς ἐχθροπραξίας!.. (Ἀποτεινο-
μένη πρὸς τὴν κυρίαν). Ὅχι, κυρία, συγυρίζω...

ΕΡΑΣΜΙΑ. Ἐσκούπισες τὴν κουζίνα; (Ἐσῶθεν πάντοτε).

ΕΛΕΝΙΩ. Μάλιστα.

ΕΡΑΣΜΙΑ. (Ώς ἄνω). Ἐκαθάρισες καλὰ τὰ τεντσέρια;.. ὅπως σοῦ εἶπα;..

ΕΛΕΝΙΩ. Μάλιστα, κυρία, ὅλα...

ΕΡΑΣΜΙΑ. (Ώς ἄνω). Ἐλα μέσα νὰ σοῦ πῶ, γιατί δὲν μπορῶ νὰ φωνάζω...

ΕΛΕΝΙΩ. (Κατ' ἰδίαν). Δὲν μπορεῖ νὰ φωνάζῃ, λέει!.. Μ' αὐτὴ κι' ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν κάσσα πού θὰ τὴν πηγαίνουν. θὰ φωνάζῃ!..

ΕΡΑΣΜΙΑ. (Ἐσωθεν μὲ τόνον φωνῆς θυμῶδη). Μωρὴ Ἐλενιώ!... δὲν ἀκοῦς!..

ΕΛΕΝΙΩ. Ἐφθασα, ἔφθασα!... (Ἐξέρχεται μετὰ σπουδῆς ἐκ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΗΣΥΧΙΟΣ μόνος.

(Νέος εἰκοσιπέντε ἕως τριάκοντα ἐτῶν ἡλικίας, ὁποσοῦν ἀλλοκότως ἐνδεδυμένος, ἀλλ' ἄνευ κομικῆς ὑπερβολῆς· ἔχει τὸ ἦθος μᾶλλον συνεσταλμένον. Φορεῖ ἐπανωφόριον τοῦ αὐτοῦ χρώματος μὲ τὸ τοῦ Πολυκάρπου, τὸ ὁποῖον ὅμως τοῦ εἶναι ὑπερβολικὰ εὐρυχωρον).

ΗΣΥΧΙΟΣ. Δὲν εἶνε κανεὶς!.. (Κυττάζει δεξιὰ καὶ ἀριστερά). Καλλίτερα!.. Νὰ μοῦ μείνῃ καιρὸς νὰ σκεφθῶ μιὰ στιγμή καὶ νὰ συμμαζεύσω τὰς ἰδέας μου!.. Ἴδου! (Ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ ἐπανωφορίου του μίαν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἀναγινώσκει). «Φίλε μου... «Ἐνόησα πρὸ καιροῦ τὸ αἰσθημά σου καὶ τὸ συμμερίζομαι... Οἱ «ὄφθαλμοί σου ἐλάλησαν τόσον εὐγλώττως!. Πρόσεξε ὅμως, διότι «μὰς ἐπιθλέπουν... Μὴ μὲ καταστρέψῃς... μὲ καμμίαν ἀπερίσκε- «Ψίαν!.. Ἐγε θάρρος, φρόνησιν καὶ ἐλπίζε... Αἰώνιως ἰδική σου «Ε.....» Εἶνε ἡ διακοσιοστὴ φορὰ ὅπου τὴν ἀναγινώσκω καὶ τὴν ἔχω μάθει ἀπ' ἔξω. Καὶ ὅμως ποῖος θὰ τὸ πιστεύσῃ; Ἐγὼ ὁ ὁποῖος εἶμαι τελειόφοιτος τῆς φιλολογίας καὶ κατώρθωτα νὰ ἐννοῶ τὸν Θουκυδίδην καὶ τὸν Σαλλούστιον, αὐτὸ τὸ γράμμα δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸ ἐξηγήσω. Εἶναι αἰνιγμα ἄλυτον δι' ἐμέ. Ἄς κοπιήσουν τώρα ὅλοι οἱ Οἰδίποδες ὅπου ἐνέσκηψαν εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων, ἃς ἔλθῃ ὁ Τσακπίνης τῆς ὁδοῦ Ἀλωπεκῆς, καὶ ὁ Εὐφυῆς Μόρφης, καὶ ἡ Μπισούτιφουρ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου, νὰ μοῦ τὸ λύσουν!... Αὐτὸ εἶνε ἓνα ἐρωτικὸν γράμμα!... εἶνε φανερόν. (Ἀναγινώσκει). «Φίλε μου, ἐνόησα πρὸ καιροῦ τὸ αἰσθημά σου καὶ τὸ συμμερίζομαι...» Τὸ συμμερίζεται μὲ ἓνα μ' ἀλλὰ ὅπωςδὴποτε τὸ συμμερίζεται... καὶ ὅταν

ξανάψη αγρότερα τὸ αἰσθημα, ἢμπορεῖ νὰ τὸ συμμερίζεται καὶ με
 δύο καὶ με τρία καὶ με τέσσερα **μ**... ('Αναγινώσκει). «Οἱ ὀφθαλ-
 μοί σου ἐλάλησαν εὐγλώττως...» Οἱ ὀφθαλμοί σου... οἱ ἰδιχοί μου
 ὀφθαλμοί, δηλαδὴ!.. Περιέρχον!.. αὐταῖς ταῖς ἡμέραις οἱ ὀφθαλ-
 μοί μου ἔπασχον ἀπὸ καθαράκι!... πῶς ἢμποροῦσαν νὰ λαλοῦν
 εὐγλώττως!... ('Αναγινώσκει). «Μᾶς ἐπιβλέπουν... ἔχε φρόνησιν»
 καὶ τὰ ρέστα... «Αἰωνίως ἰδική σου 'Ε... φιλόν». Ἴδου ὁ κόμ-
 βος!... 'Εν πρώτοις ποῖα εἶνε αὐτὴ ἢ 'Εψιλόν;... Εἶνε ὡσάν
 ἓνα εἶδος μαγικῆς εἰκόνας.. Ἡ ἐπιστολὴ εἶνε αὐτὴ ἐδῶ... 'Ο ἐ-
 ραστής εἶμαι ἐγώ... πολὺ καλὰ!.. Ποῦ εἶνε ἢ ἐρωμένη;... 'Επειτα
 πῶς αὐτὴ ἢ ἐπιστολὴ εὐρέθη μέσα εἰς τὴν τσέπη μου;... Δὲν σᾶς
 λέγω· ἔγειναν ἀρκεταὶ μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ὑπη-
 ρεσίαν, ἀλλὰ δὲν πιστεύω ἢ πρόσδος νὰ ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου
 ὥστε οἱ διανομεῖς νὰ σοῦ γώνουν τὰ γράμματά σου μέσ' στή τσέ-
 πη χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃς... 'Επειτα τὸ γράμμα δὲν εἶχε ἐπι-
 γραφὴν... Πῶς τὸ ζεύρου πῶς εἶμ' ἐγώ;... Ποῖα γυναῖκα θὰ μοῦ
 στείλῃ ἐμένα τέτοια ραβασάκια;... 'Εγὼ τὰ μόνα ὄντα θηλυκοῦ
 γένους τὰ ὁποῖα ἐγνώρισα καὶ ἠγάπησα ἦσαν ἢ Γραμματικὴ, ἢ
 Γλωσσολογία, ἢ Προσῳδία, ἢ Μετρικὴ... Δηλαδὴ κάποτε... εἰς
 τὰ πρῶτα νεανικά μου χρόνια... εἰς τὴν πατρίδα μου τὸ 'Ικόνιον..
 ἔκμα μίαν ἀπόπειραν ἐρωτικὴν ἐναντίον τῆς καρδίας τῆς Μαριω-
 ρῆς τῆς μαγειρίσσης τοῦ θεῖου μου τοῦ Δεσπότη... Τὸ ἀποτέλεσμα
 ὅμως δὲν ὑπῆρξε διόλου ἐνθαρρυντικόν, διότι ἀφ' ἐνός ἢ Μαριωρῆ
 ἠμύνθη γενναίως με τὸ τηγάνι τὸ ζεστόν ἀκόμη ἀπὸ τοὺς κεφτέ-
 δες... τὸ ὁποῖον ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν με τὰ μουτρά μου· ἀφ' ἑτέρου
 ἢ δεσποτικὴ ῥάβδος ἔπεσε τέσον γερὰ εἰς τὰ πλευρά μου, ὥστε
 παρ' ὀλίγον ἢ Μαριωρῆ νὰ μοῦ στοιχίσῃ ὅ,τι ἐστοίχισεν ἢ Εὐα
 εἰς τὸν 'Αδάμ. Νὰ τῆς ξανακάηκε τάχα ἀπὸ τότε τῆς Μαριωρῆς
 καὶ θέλει νὰ ἐξελειψῇ τὰ μαῦρα στίγματα, τὰ στίγματα τοῦ τη-
 γανιοῦ, δηλαδὴ, τὰ ὁποῖα ἠθέλησε νὰ μοῦ ἐγκολάψῃ μετὴν σκλη-
 ρότητά της;... Σὰν δύσκολο μοῦ φαίνεται!.. 'Εν πρώτοις ἢ Μα-
 ριωρῆ δὲν ἀρχίζῃ ἀπὸ Ε ψιλόν... καὶ ἄλλῶς ἀκόμη ἂν ἐλεγόταν,
 με τὰς διαστάσεις ὁποῦ ἔχει, θὰ ἤρχιζε ἀπὸ Ε γονδόν.. 'Επειτα
 δὲν ἢμπορεῖ νὰ συμμερίζεται οὔτε με μισὸ **μ** τὰ αἰσθημάτά μου,
 διότι εἶνε ἀγράμματος... 'Εξ ἄλλου πῶς θὰ εὐρίσκετο ἐδῶ ἢ Μα-
 ριωρῆ ἀπὸ τὸ 'Ικόνιον;.. μήπως εἶνε καμμιά παγίς;.. Μήπως
 τὴν ἔστειλεν ἐκεῖθεν ὁ Δεσπότης νὰ με ἐπιβλέπῃ καὶ νὰ μοῦ μα-
 γειρεύσῃ καμμιά φέστα!.. 'Εντοιαύτῃ περιπτώσει αὐτὸ τὸ ραβασάκι
 εἶνε γραμματίον.. εἰκονικόν!.. Μὰ τί κάθημαι καὶ λέγω!.. Τί ἀ-
 νοησίαί εἰν' αὐταί!.. "Ὠχ Θεέ μου! ἀπὸ τὰ γθὲς κοντεύω νὰ γά-
 σω τὸν νοῦν μου. Κύτταξέ πῶς ἐλίγνεψα σὲ μίαν ἡμέραν, ποῦ τὸ

ἐπανωφόρι μου δὲν στέκεται πλέον ἐπάνω μου ἀπὸ τὸ φόδος...
 Εἶμαι βέβαιος πῶς καὶ τὰ μαλλιά μου θ' ἄσπρισαν ἀπὸ τὴν συλ-
 λογὴν.. (Πλησιάζει εἰς τὸν καθρέπτην). "Ὁχι... εἶνε μαῦρα ἀκόμη...
 ἀλλὰ θὰ εἶνε ἀπὸ τὸ σκοτάδι ὅπου εἶνε μέσα εἰς τὸ μυαλό μου!...
 Δὲν ξεύρω καλὰ καλὰ γιατί εὐρίσκουμαι ἐδῶ μέσα. "Α, ναί!...
 Ἦλθα νὰ ἰδῶ τὸν κ. Πολύκαρπον.. νὰ τὸν συμβουλευθῶ.. αὐτὸς
 εἶνε πεπειραμένος καὶ ἠμπορεῖ νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ τὸ μυστήριον...
 Νὰ ἔχῃ βγῆ ἄρα γε... (Ἀκούεται ἔσθωθεν ἡ φωνὴ τῆς Ἐρασμίας, ἡ-
 ρεθισμένης καὶ δικηλιχτιζομένης μετὰ τὴν Ἐλενιώ).

ΕΡΑΣΜΙΑ. (Ἐσθωθεν παρὰ τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ θύραν). "Αν ἐγάρηκε
 τὸ γράμμα, ἀλλοίμονόν σου!.. Θὰ σοῦ βγάλω τὸ σβέρκο...

ΕΛΕΝΙΩ. (Ἐσθωθεν ἐπίσης). Καὶ τί φταίω ἐγώ, κυρία;..

ΕΡΑΣΜΙΑ. (᾽Ὡς ἔνω). Ἐσὺ φταῖς!.. σιώπαινε, γλωσσοῦ..

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Ἀκροώμενος)... Τὸ γράμμα!.. ἡ κυρία Ἐρασμία!..
 Ἐψιλόον... ᾽Ω!.. (᾽Ὡς νὰ τοῦ ἐπήρχετο αἴφνης ἰδέα τις). Μήπως
 αὐτῆ;.. (Ἐξάγει ἐν τάχει τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν διατρέχει πυρετωδῶς
 μουρμουρίζων καὶ τονίζων μερικὰς μόνον φράσεις). Τὸ αἰσθημά σου καὶ
 τὸ συμμαρρίζουμαι... οἱ ὀφθαλμοί σου!.. ἀπερισχεψίαν... μᾶς ἐπι-
 βλέπουν!..» Αὐτὴ θὰ εἶνε!.. ᾽Ω Θεέ μου!..

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΕΡΑΣΜΙΑ, ΕΛΕΝΙΩ καὶ ὁ ῥηθείς.

ΕΡΑΣΜΙΑ. (Εἰσερχομένη δεξιόθεν, παρακολουθουμένη ὑπὸ τῆς Ἐλενιώς).
 Ποῶς εἶν' ἐδῶ;.. Μπᾶ!.. Τοῦ λόγου σου, εἶσαι, κύριε Ἡσύχιε;..
 Κάτι πρῶί, πρῶί;.. Τί τρέχει;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τίποτε... δηλαδή... πρὸ ὀλίγου ἔβραχεν... ὁ ἰδρῶς
 ἀπὸ τὸ πρόσωπόν μου... Κάνει ζέστη...

ΕΡΑΣΜΙΑ. Ζέστη;.. Τί λές καλέ; ἐγὼ κοντεύω νὰ ξεπαγιάσω..
 Ἀλήθεια, Ἐλενιώ.. νὰ θυμηθῆς ν' ἀνάψῃς τὸ μαγκάλι καὶ νὰ
 μοῦ φέρῃς καὶ τὴν κάλτσα μου... (Ἡ Ἐλενιώ ἐξέρχεται εἰς ἀριστερῶν).

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Καθ' ἑαυτόν). Τὴν κάλτσα της καὶ τὸ μαγκάλι...
 (Μετὰ μορφασμοῦ). Ἴσως ὅμως τὰ λέγει, διὰ νὰ μὴν ἐνοήσῃ τί-
 ποτε ἡ ὑπὴρέτρια... Μᾶς ἐπιβλέπουν... (Ἡ Ἐλενιώ ἐπιστρέφει, τῆς
 δίδει τὴν κάλτσα καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ μαγειρεῖον).

ΕΡΑΣΜΙΑ. Μήπως ζητεῖς τὸν Πολύκαρπον;.. Ἐπῆγε εἰς τὸ μά-
 θημα...

ΗΣΥΧΙΟΣ. Μπᾶ!.. Εἰς τὸ μάθημα.. ἔτσι αἶ;.. (Καθ' ἑαυτόν).
 Αὐτὸ εἶναι προειδοποίησις... ὅτι δὲν μᾶς ἐπιβλέπουν... Αὐτὴ θὰ
 εἶνε!.. ᾽Ω!.. ἡ σύζυγος τοῦ Πετεροῦ!.. Ταλαίπωρε Πολύκαρπε!..

(Πρὸς τὴν Ἐρασμίαν). Τὸν ἤθελα, ναί... ἀλλὰ δὲν πειράζει, καλύτερα... διότι... Τὸ μυστικόν...

ΕΡΑΣΜΙΑ. Ἄ!.. ἔχει κανένα μυστικόν!.. Μὰ λέγε μας τὸ λοιπόν!.. Πῶς εἶσαι ἔτσι ἀνήσυχος,.. Τί ἔχεις;

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Καθ' ἑαυτὸν). Τί ἔχω!.. τί κατεργάρα!.. τί τετραπέρατη!.. θέλει ν' ἀρχίσω ἐγὼ πρῶτος!.. (Πρὸς τὴν Ἐρασμίαν). Τί ἔχω!.. Ἄχ!.. (Ἐκφέρων στεναγμὸν).

ΕΡΑΣΜΙΑ. Τί ἔπαθες;.. σοῦ πονεῖ τίποτε;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ναί... μοῦ πονεῖ... ἔχω... μοῦ πονεῖ... ἐδῶ κάποιον.. ἓνα κάλον... ἔχω ἓνα κάλον... (Περιφέρει τὴν χεῖρά του διὰ νὰ δεῖξῃ καὶ δὲν εἰσεύρει ποῦ νὰ σταματήσῃ).

ΕΡΑΣΜΙΑ. Μὰ ποῦ τὸν ἔχεις τὸν κάλον;.. στὸ λαιμό;... στή πλάτη;...

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ὅχι... ἐδῶ.. (Δεικνύει τὸν πόδα του).

ΕΡΑΣΜΙΑ. Ἄ!.. μὰ δὲν εἶν' τίποτε.. Εἶχα κ' ἐγὼ δύο τρεῖς καὶ τοὺς ἐγιάτρευσά... Ἐνα κρομμῦδι ψημένο βάζεις ἐπάνω... καὶ περνοῦν.

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Μορφάζων κατ' ἰδίαν). Τώρα ἐπέσαμε στὴν καλλολογία... δὲν τὰ καταφέρνω καλά... Ἄχ! πῶς νὰ τὸ πῶ!.. Κανεὶς συγγραφεὺς ἀπὸ ὅσους ἐδιάβασα δὲν ἔχει ἐρωτικὴν ἐξομολόγησιν... (Πρὸς τὴν Ἐρασμίαν). Ξεύρετε, κυρία... Ὑπάρχουν καὶ πόνοι ὅπου διὰ νὰ θεραπευθοῦν... Ἰδοῦ, παραδείγματος χάριν... ὁ ἄνθρωπος εἶνε διστυπώστατος, δὲν εἶν' ἔτσι; Αὐτὸ τὸ λέγει καὶ ἡ Ψυχολογία... συνίσταται ἀπὸ σῶμα καὶ ἀπὸ ψυχὴν... Λοιπὸν ἡ ψυχὴ... ἐννοεῖτε;... ἡ ψυχὴ εἶνε ἄυλος. Ὅταν λοιπὸν ἡ ψυχὴ διαπυθνέεται... ἐξηγουμαι; Ὅταν λοιπὸν... Πῶς λέγει ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ εἰς τοὺς Ἀθλίους, ἐνθυμεῖσθε;.. Ὁ ἔρωσ εἶνε ἡ ἀντιδιαστολὴ τοῦ σύμπαντος εἰς τὸ ἐπάπειρον... τώρα τὸ ἐπάπειρον... κατὰ τὸν ὀλοκληρωτικὸν ὑπολογισμόν...

ΕΡΑΣΜΙΑ. Μὰ στιγμὴ στή ζωὴ σου... εἶπα τὸ κρομμῦδι πρὸ ὀλίγου καὶ τὸ θυμήθηκα (φωνάζουσα) Μωρὴ Ἐλενίω...

ΕΛΕΝΙΩ. (Ἐσῶθεν). Ὅριστε!..

ΕΡΑΣΜΙΑ. (Φωνάζουσα). Νὰ κόψῃς τὸ κρομμῦδι φιλὸ φιλὸ καὶ νὰ τὸ καθουρδίσης γιὰ τὸ γιαχνί...

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Καθ' ἑαυτὸν μετ' ἀποτροπιασμοῦ). Οὐφ!.. μὰ αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται!.. Τί πρόστοχη!.. Αὐτὴ εἶνε ἡ Κρομμυδαροῦ!.. ὄλην τὴν ὥρα μοῦ μιλεῖ γιὰ κρομμῦδια καὶ γιὰ γιαχνιά!..

ΕΡΑΣΜΙΑ. Τί ἔλεγες λοιπὸν γιὰ ἐκεῖνον τὸν Μουγκῶ, πῶς τὸν εἶπες;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Καθ' ἑαυτὸν). Μπὰ ποῦ νὰ μουγκαθῆς!.. Δὲν μπορεῖ ν' ἀνε αὐτὴ, ἀδελφέ!.. Αὐτὴ δὲν εἶνε γυναῖκα, αὐτὴ εἶνε καρδιά-

να !.. Μὰ μήπως τὸ κάμνει ἐπίτηδες;.. γιὰ νὰ τὴν ψαρεύσω... γιὰ νὰ τῆς δώσω νύξιν πλέον φανεράν... (Πρὸς τὴν Ἑρασμίαν). "Ἦθελα νὰ εἶπῶ ὅτι... ἐκεῖνο τὸ γράμμα !..

ΕΡΑΣΜΙΑ. "Α! Ἐκεῖνο τὸ γράμμα !.. εἶδες κακοχρονιάχη, τί δουλειὰ μοῦ σκάρωσε ἐκείνη ἢ Ἑλενιώ !..

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Ἄπορῶν). Ἡ Ἑλενιώ ;..

ΕΡΑΣΜΙΑ. Ναι, ἀδελφέ· δὲν ἄκουες ποῦ τὴ μάλλωνα; Θὰ ἐκράτησε τὰ εἴκοσι λεπτὰ καὶ δὲν θὰ τὸ ἔδωκε εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Καὶ ἄς περιμένω ἐγὼ τώρα νὰ μοῦ στείλῃ ὁ ἐξάδελφός μου τὸ ἐπιδοτήριον ἀπὸ τὰς Καλάμας !

ΗΣΥΧΙΟΣ. "Α! ἔτσι λοιπόν... ὁ ἐξάδελφός σας... νὰ σᾶς στείλῃ τὰς Καλάμας... ἀπὸ τὸ ἐπιδοτήριον !.. (Καθ' ἑαυτὸν). Δὲν εἶν' αὐτὴ λοιπόν !.. (Μετ' εὐχαριστήσεως).

ΕΡΑΣΜΙΑ. Ναι, μὰ ἂν τὸ ἐξακριβώσω αὐτό, τραμάρα ποῦ θὰ τῆς ἔλθῃ !..

ΗΣΥΧΙΟΣ. "Α, βέβαια ! (Καθ' ἑαυτὸν). Δὲν εἶν' αὐτὴ. Δόξα σοι ὁ Θεός. "Α !.. (Ἐκφέρει παρατεταμένον στεναγμὸν ἀνακουφίσεως).

ΕΡΑΣΜΙΑ. Τί ἔπαθες ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. "Α ! τίποτε... ἔχω ἓνα ρευματισμόν.. ἔδῶ.. (Περιφέρει πάλιν τὴν χεῖρα). Ἐδῶ .. κάποιον .. ἐξέλασα ποῦ τὸν ἔχω ...

ΕΡΑΣΜΙΑ. Ρευματισμόν ;.. Αἱ μὰ τότε λίγο λάδι ζεστό μὲ χαμόμηλο νὰ τριφθῆς καλά...

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἐτσι ;.. (Καθ' ἑαυτὸν.) Αὐτὴ εἶνε γεμάτη ἀπὸ σάλτσαις καὶ ἀπὸ γιατροσόφια... Καλὰ ὅπου δὲν μοῦ εἶπε γιὰ κρομμύδια... (Ὁσφραίνεται). Τί μυρίζεις...

ΕΡΑΣΜΙΑ. Θὰ ἔκαψε μέσα τὸ φαγητὸν ἐκείνη ἢ χαζή !.. δὲν ἔχει διόλου τὸ μυαλό της. (Ἐγειρομένη καὶ διευθυνομένη πρὸς τὴν ἄριστερά). Μὲ συγχωρεῖς μιὰ στιγμή, πάω νὰ ἰδῶ ἐγὼ τί ἔγινε..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἐλεύθερα, ἐλεύθερα. (Ἡ Ἑρασμία ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΗΣΥΧΙΟΣ μόνος.

"Ω Θεέ μου ! σ' εὐχαριστῶ. Δὲν εἶν' αὐτὴ βεβαίως !.. Σὺ ὁ ὅποιος ἔσωσες τὸν Ἰωάνν ἀπὸ τὸ κῆτος, ἔσωσες καὶ ἐμὲ τὸν δοῦλο σου ἀπὸ αὐτὸ τὸ κινητὸν οἰκονομικὸν συσσίτιον !.. "Ωφου !.. Μοῦ φαίνεται ὅτι ἔβγαλα ὀγκόντα ὀκάδες βάρος ἀπὸ τὴν συνείδησίν μου ! Τὸ βάρος ἀκριθῶς τῆς κυρίας Ἑρασμίας !.. Τὸ ἐγκαταλείπω ὀλόκληρον εἰς τὸν κύριον Πολύκαρπον· δὲν ἔχω καμμίαν

διάθεσιν νὰ τὸ συμμαρισθῶ, οὔτε μὲ **M**, οὔτε μὲ χωρὶς **M**. Τί γυ-
ναῖκα ἀλήθεια!.. Αὐτὴ δὲν θὰ δακρύζη ποτὲ ἄλλοτε παρὰ ὅταν
καθαρίζη κρεμμύδια, καὶ ἡ μόνη τρυφερότης τὴν ὅποιαν γνωρίζει,
εἶνε ἡ τρυφερότης τοῦ κρέατος ὅπου κοπανίζει διὰ κιμῶ. Μὲ ὅλα
ταῦτα ὅμως τὸ αἰνίγμα ἀπομένει. Ἐφοῦ δὲν εἶνε ἡ Ἐρασμία, ποῖα
ἄλλη εἶνε αὐτὴ ποῦ μοῦ γράφει;.. Ποῖον εἶνε αὐτὸ τὸ μυστηριώ-
δες Ἐψιλόν, τὸ ὁποῖον μὲ σφίγγει μέσα εἰς τὰς δύο του ἀγκάλας,
ὡς νὰ ἦτο κανένα τέρας καὶ ζητεῖ νὰ μὲ πνίξη; Σὲ ποῖον μαν-
τεῖον νὰ καταφύγω; σὲ ποῖον ὄνειροκρίτην;.. Ἐπὶ τέλους ποῦ εἶνε
αὐτὸς ὁ εὐλογημένος ὁ Πολύκαρπος νὰ μοῦ δώσῃ καμμίαν συμ-
βουλήν;...

ΣΚΗΝΗ 5'.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ καὶ ὁ ῥηθείς.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. (Προβάλλουσα δειλῶς τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ
θύρας). Κύριε Ἡσύχιε;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Στρεφόμενος μετ' ἐκπλήξεως). ὦ, δεσποινίς Ἐλεονώ-
ρα!.. καλημέρα σας... (Κατ' ἰδίαν). Μωρὲ κιτρινάδα ποῦ τὴν ἔ-
χει!.. Σὰν συκοφάγος εἶνε!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. (Ἐξέρχεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς μετὰ συστολῆς καὶ περισκέ-
ψεως καὶ νεύει εἰς τὸν Ἡσύχιον νὰ ὁμιλῇ σιγότερα). Ποῦ εἶνε ἡ μαμμιά;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Εἶνε μέσα εἰς τὴν κουζίνα· ἐπῆγες νὰ κοπανίσῃ τὸ
κρέας... τὴ δούλα, ἓνα ἀπὸ τὰ δύο, δὲν εἰξεύρω...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Κύριε Ἡσύχιε, εἴσθε οἰκογενειακὸς μας φίλος καὶ
μᾶς ἀγαπᾶτε· ἤμπορεῖτε νὰ μοῦ κάμετε μίαν ἐκδούλευσιν;

ΗΣΥΧΙΟΣ. Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας, δεσποινίς Ἐλεονώρα...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Θὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ τὰ πάντα... Ἐκκαμ μίαν ἀ-
περισκεψίαν...

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Ἀναπηδῶν μετ' ἐκπλήξεως). Ἀπερισκεψίαν;.. Ἐκά-
ματε σεῖς ἀπερισκεψίαν ἢ ἐγώ;..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Σεῖς;.. τί μπαίνετε σεῖς;.. (Μετ' ἀπορίας).

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ὡστε ἐκάματε σεῖς μίαν ἀπερισκεψίαν;.. (Μετὰ πε-
ρισσοτέρας ἡρεμίας). Πολύ καλά, ἐξακολουθήσατε.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Ἐστειλα ἓνα γράμμα....

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Ἀναπηδῶν ἔτι μᾶλλον). Γράμμα!.. ὦ Θεέ μου!..
Εἶπατε ἀπερισκεψίαν πρῶτα... Ἐπειτα γράμμα!.. Ἐλεονώρα!..
Ἐψιλόν!.. ἄ!.. ἄ!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. (Ἐκπληκτος καὶ ἀνήσυχος). Τί ἐπάθετε;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τί ἔπαθα;.. (Καθ' ἑαυτόν). Πρέπει νὰ συγκρατηθῶ..

νά μή τήν πάθω ὅπως καί μέ τήν μητέρα της... μπορεῖ καί αὐτή
νά προσποιῆται !.. (Πρός τήν Ἐλεονώρα). Τίποτε !.. ἕνα σφάγιτην
ἔχω... ἐδῶ... ἐκεῖ... (Παριφέρει τήν χεῖρά του). Ξεύρετε ποῦ τόν
ἔχω ;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Ὁχι.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Οὔτε ἐγώ !.. Ναι, λοιπόν... Αὐτό τὸ γράμμα ;..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Ἐστάλη... (Μετ' αἰδημοσύνης).

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Κατ' ἰδίαν). Αὐτὴ εἶνε χωρὶς ἄλλο !.. (Πρός τήν Ἐ-
λεονώραν). Ἐστάλη καί ἐλήφθη.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Ἐλήφθη ;.. εἶσθε βέβαιος ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἄν εἶμαι βέβαιος !.. ὦ, Ἐλεονώρα !.. (Μετ' αἰδη-
μοσύνης). Μὰ δὲν συμμερίζεσθε λοιπόν ;.. καί μάλιστα μέ ἕνα **υ** ; δὲν
φοβεῖσθε τήν ἀπερισκεψίαν ;.. Δὲν ἐλάλησαν τόσον εὐγλώττως οἱ
ὀφθαλμοί μου ;.. Δὲν τοὺς ἀκούσατε ;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Τοὺς ὀφθαλμούς σας ;.. Ὁχι.

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Κατ' ἰδίαν). Μὰ τί διάβολο !.. ἢ τὰ μάτια τὰ δικὰ
μου θὰ ἔπαθαν τίποτε, ἢ τὰ μάτια τοῦ κόσμου. Αὐτὰ θὰ εἶνε ἀ-
ποτελέσματα τῆς ἀνωμαλίας ὅπου ἠκολούθησε διὰ τήν ἔδραν τῆς
ὀφθαλμολογίας.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Ἐξηγηθῆτε καλλίτερα ... τί θέλετε νὰ πῆτε ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Νὰ ἐξηγηθῶ ;.. Νομίζετε πῶς εἶν' εὐκόλον πᾶγμα
αὐτό ;.. Ἐγὼ ἐπὶ τέλους εἶμαι πρωτόπαιρος σ' αὐτὰ τὰ πράγμα-
τα, ἐνῶ σεῖς φαίνεσθε ξεσκολισμένη.. ὦ Ἐλεονώρα !.. ἐν ὀνόματι
τοῦ Τροβατόρε, βοήθητέ με... θέλω νὰ σοῦ εἰπῶ ὅτι ἡ καρδιά..
ὅτι ὁ παλμός δηλαδὴ ὅπου ἡ καρδιά... ὅτι ἡ ἀδημονία τοῦ ἀν-
θρώπου.. ὁ ἥλιος.. ἡ σελήνη.. ἡ θάλασσα... πῦρ... γυνή. . κακὰ
τρία.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Αὐτὸ εἶνε γριῖφος.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Γριῖφος εἶνε βέβαια... Καί τί ἄλλο εἶνε ὁ βίος παρὰ
γριῖφος ;.. Δὲν εἶπε καί ὁ Ἀμλέτος : μηδὲνα πρὸ τοῦ τέλους μα-
κάριζε ;.. Διὰ τοῦτο καί ἐγώ.. ὅταν εὐρέθην ἀπὸ γῆρας ἀπέναντι
τοῦ αἰνίγματος, τὸ ὅποιον καταβασάνισε τὸν νοῦν μου καί τὸ ὅποιον
μόνον πρὸ ὀλίγων στιγμῶν κατώρθωσα νὰ λύσω..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. (Μετὰ χαράς). Τὸ αἰνίγμα !.. μπά !.. τὸ βρήκατε καί
σεῖς ; ἀλήθεια ;.. Τὸ ἔλυσα κ' ἐγώ ..

Γράμμα εἶνε τὸ πρῶτόν μου
Νῆσος τὸ δευτέρον μου,
Καί ζῶν τι τετράποδον
Εἶνε τὸ σύνολόν μου..

Ἐριφος—Σεριφος. Δὲν εἶνε αὐτό ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Παρατηρῶν αὐτὴν ἐμβρόντητος καὶ μετ' ἀπαγορευσεως).
Αὐτὸ τὸ αἰνίγμα ἐλύσατε;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Αὐτὸ βέβαια!.. ποῖο ἄλλο;.. Καὶ γι' αὐτὸ ἔστειλα
τὸ γράμμα μὲ τὴν λύσιν εἰς τὴν Ἑστίαν.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἄ!... ὥστε τὸ γράμμα!.. ἦτο ἐκεῖνο ὁποῦ ἔστειλατε
εἰς τὴν Ἑστίαν; Μὰ βέβαια.. αὐτὸ τώρα κατήχησεν κοινὸν ὡσάν
τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα.. Ἐγὼ ὑποθέτω ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Σφίγξ
εἰς τὴν ἀρχαιότητα θὰ ἦτο ἐφημερίς. Καὶ αὐτὴ ἦτο ἡ ἀπερισκε-
ψία ποῦ ἐλέγετε; Μὰ ἤμπορεῖτε νὰ κάνετε σαράντα ἀπερισκεψίας
τέτοιαις τὴν ἡμέραν. Φθάνει νὰ σᾶς μένη καιρὸς.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Ναί, ἀλλὰ ξεύρετε, ὁ μπαμπᾶς μου τὸ ἔχει ἀπαγο-
ρεύσει!.. Γι' αὐτὸ ἤθελα νὰ σᾶς παρακαλέσω ἂν εἶνε δυνατὸν νὰ
πᾶτε νὰ πάρετε ὀπίσω τὸ γράμμα μου, διότι ἤμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ
τὸ ψευδώνυμόν μου καὶ νὰ μὲ μαλλώσῃ.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Καὶ τί ψευδώνυμον ἐβάλετε εἰς τὸ γράμμα σας;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Τὸ λευκὸν κρίνον τῆς ὁδοῦ Κυκλοδόρου.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τὸ Λευκὸν Κρίνον;.. ἔνοια σας, μὴ φοβῆσθε!..
(Κατ' ἰδίαν). Ὑπὸ αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον οὔτε ὁ μάντις Τειρεσίας
θὰ ἤμπορούσε νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ.. Ἄν ἐδιάλεγε ψευδώνυμον συμ-
φωνότερον μὲ τὸ χεῶμά της, παραδείγματος χάριν: Ὁ Κίτρινος Πυ-
ρετός ἢ ἡ Σημαία τῆς Καραντίνας, τότε θὰ ἦτο κάποιος φόβος...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Ὡστε, κύριε Ἠσύχιε!.. θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνην;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Μὴν ἀμφιβάλλετε, δεσποινίς!.. Γιὰ τὸ χατῆρί σας θὰ
πάω ν' ἀποσύρω αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον, τὸ αἰμοδόρον Κρίνον πῶς
τὸ εἶπετε;..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Τὸ Λευκὸν Κρίνον.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τὸ Λευκὸν Κρίνον, πολὺ καλά...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Εἶνε ἡ λύσις διὰ τὸ αἰνίγμα, μὴ τὸ ξεγάσετε.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Πῶς!.. Θεὸς φυλάξοι!.. Τὸ ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα.

Ζῶν εἶνε τὸ πρῶτόν σας

Νῆσος τὸ δευτέρόν σας...

Ἔνοια σας.. (Ἡ Ἑλεονώρα ἐν τῷ μεταξύ προχωρεῖ μετὰ σπουδῆς πρὸς
τὴν εἰς τὰ δεξιὰ θύραν).

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Καὶ σᾶς παρακαλῶ μὴ πῆτε τίποτε εἰς τὴ μαμιά!..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Μείνετε ἡσυχη!.. Αὐτὴ δὲν σκοτιζεταὶ διὰ αἰνίγματα·
τὴν ἀκοῦτε;.. εἶνε εἰς τὴν κουζίνα, καὶ ἀντὶ νὰ κατασκευάζῃ
γρίφους, κατασκευάζει ντολμάδες..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Χαίρετε λοιπόν, κύριε Ἠσύχιε!.. Φεύγω μὴ τύχη
καὶ ἔλθῃ καὶ μὲ ἰδῆ!.. Σᾶς εὐχαριστῶ.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ὑγιαίνειτε, δεσποινίς. (Ἡ Ἑλεονώρα ἐξέρχεται ἐκ τῆς
πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΗΣΥΧΙΟΣ μόνος.

'Αντίο 'Ελεονώρα !.. 'Εχομεν λοιπόν τζίφος νούμερο δύο. Ούτε αὐτὴ δὲν εἶνε.. Στὴν ἀσχηρὴν σὰν νὰ τὸ ἐπίστευσα, ἀλλὰ ἔπειτα., ὅταν ἐχώθηκα μέσα στοὺς γρίφους, τότε ἐκατάλαβα ὅτι εἶχα πατήσει τὴν ἀγκινάρα.. Νὰ πῶ τὴν ἀλήθειαν ὅμως, δὲν εἶμαι δυσαρεστημένος.. Δὲν εἶνε ἄσχημο κορίτσι ἡ 'Ελεονώρα.. ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ χρωμα.. νὰ ἔχῃς πάντοτε ἐμπροστά σου αὐτὸ τὸ μετέωρον τῆς κιτρινάδας !.. Αὐτὴ δὲν εἶνε γυναῖκα.. αὐτὴ καταντᾷ νὰ εἶνε κρούσμη !.. Καὶ ἔπειτα νὰ δεθῆς μὲ δεσμὰ ἔρωτος καὶ γάμου πιθανῶς, διὰ νὰ λύνης ὕστερα αἰνίγματα.. Δὲν μὲ συμφέρει, ὄχι !.. 'Εντοσούτω ὅμως οὔτε βῆμα δὲν ἔχω προχωρήσει.. Ὅλοι οἱ γρίφοι τοῦ κόσμου λύονται ἔξω ἀπὸ τὸν ἰδικόν μου.. Ποία νὰ εἶνε αὐτὴ ἡ ἄγνωστος ὁποῦ μοῦ γράφει ;.. Καμμία ἐξίσωσις ἀλγεβρική δὲν μὲ ἐξάλισε περισσότερον. Ἡ 'Ερασιμία δὲν εἶνε, χάριτι θεῖα, οὔτε ἡ 'Ελεονώρα.. Γιὰ νὰ ἰδοῦμε ποῖα ὀνόματα ἀρχίζου ἀπὸ 'Εψιλόν.. 'Ελπίς.. Εὐρυδίκη.. 'Ελίξ.. 'Ελπινίκη.. Εὐθαλία.. 'Ερριέττη.. 'Ελευθερία.. 'Ελθετία.. ὄχι αὐτὸ δὲν εἶνε ὄνομα.. 'Ελένη !.. τὸ κοινότερον εἶχα ξεγάσει.. βέβαια 'Ελένη.. 'Ελέγκω.. 'Ελενιώ !.. ἄ !.. ἀλήθεια.. μωρὲ μήπως ;..

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΕΛΕΝΙΩ καὶ ὁ ρηθείς.

ΕΛΕΝΙΩ. (Εἰσέρχεται ἐξ ἀριστερῶν κρατοῦσα δίσκον μὲ κύπελλον καφέ). Ὅριστε. (Προσφέρει τὸν καφέ πρὸς τὸν 'ΗΣΥΧΙΟΝ).

ΗΣΥΧΙΟΣ. Καφέ γιὰ μένα ;.. ποῖος σοῦ εἶπε νὰ μοῦ φέρῃς ;

ΕΛΕΝΙΩ. Ἡ κυρία μου.. τὴν ἐρώτησα ἂν πρέπη νὰ σᾶς ψήσω καφέ, ἐπειδὴ ἐμείνατε μονάχος.. καὶ μοῦ εἶπε νὰ σᾶς τὸν φέρω καὶ νὰ σᾶς πῶ νὰ τὴν συγχωρήσετε, γιὰτὶ ἔχει δουλειὰ εἰς τὴν κουζίνα..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἄ !.. πάει καλά.. (Κατ' ἰδίαν). Γιὰτὶ ἂν ἦταν ἀπὸ τὴν κυρία της, νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθεια.. ἤμποροῦσα καὶ νὰ ὑποψιασθῶ (Πρὸς τὴν 'Ελενιώ). Ὡστε ἐσὺ ἐφρόντισες.. Μπράβο ! ἐσὺ φαίνεσαι καλὸ κορίτσι.. Καὶ γι' αὐτὸ θὰ σ' ἐρωτήσω ἓνα πρᾶγμα.. Μὰ θέλω νὰ μοῦ πῆς τὴν ἀλήθεια ;.. αἴ ;

ΕΛΕΝΙΩ. Τί ἀγαπᾶτε ;

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τί ἀγαπῶ ;.. Μὰ νὰ, ἀκριθῶς αὐτὸ θέλω νὰ μάθω κ' ἐγώ.. (Κατ' ἰδίαν). Πρέπει νὰ τῆς δώσω θάρρος, γιὰ νὰ τὴν κάμω νὰ μιλήσῃ.. (Πρὸς τὴν 'Ελενιώ). Πές μου λοιπόν, 'Ελενιώ,

έτσι μὲ εὐλικρίνεια.. "Έχεις κανένα αἰσθημα ;.. ('Η' Ελεσιώ νεύει αἰ-
δημότως καὶ μετὰ συστολῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰ κάτω). "Έχεις !..
έχεις !.. "Εκατάλαβα, κατεργάρα.. Καὶ τὸ συμμερίζεται ἀλήθεια;

ΕΛΕΝΙΩ. "Αν τὸ συνερίζομαι ;.. ποῖον νὰ συνερισθῶ ;

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Καθ' ἑαυτὸν). Αὐτὴ πάλιν εἶνε κτήνος !.. Ζῶον εἶνε
τὸ πρῶτον της, ζῶον καὶ τὸ σύνολόν της.. Εἶνε πολὺ ταπεινὸν αὐ-
τὸ τὸ τρίτον στάδιον τῆς ἐρωτικῆς μου ἐξελιξέως, ἀλλὰ νὰ 'πῶ τῆ
μαύρη ἀλήθεια, ὑπὸ ἔποψιν ποιότητος, ποσότητος καὶ ὑγείας, εἶνε
ἀνώτερον ἀπὸ τὰς ἄλλας δύο· ἡ 'Ελεσιώρα εἶνε γριῶς, ἐνῶ αὐτὴ
ἐδῶ εἶνε πρόβλημα λυμένον καὶ βεβαιωμένον.. (Πρὸς τὴν 'Ελεσιώ).
Λοιπὸν τὸν ἀγαπᾷς, αἰ' ; ('Η' Ελεσιώ νεύει καταρατικῶς καὶ χαμογελᾷ).
'Εξαιρετα !.. Καὶ θὰ εἶνε παλληκᾶρι, εὐμορφος, αἰ' ; λεβέντης !..
('Η' Ελεσιώ νεύει καταρατικῶς μὲ κινήματα καὶ χειρονομίας ἐπιδοκιμα-
σίας καὶ θαυμασμοῦ). "Αμ' αὐτὸ τὸ ξεύρω !.. Αὐτὸ ν' ἀκούεται !..
(Μετ' αὐταρεσκίας). Καὶ τὰ μάτια του, αἰ' ; εἶδες πῶς ὀμιλοῦν εὐ-
γλώττως ;.. Εἶδες τί μεγάλα ; τί ὠραῖα !..

ΕΛΕΝΙΩ. Ναί, μὰ μονάχα πῶς λιγᾶκι ἀλλοιοθερίζει τὸ ἓνα !..

ΗΣΥΧΙΟΣ. 'Αλλοιοθερίζει ;.. ᾶ, μπᾶ !.. ἔτσι θὰ σοῦ φάνηκε !..
Ποῖο ἀπὸ τὰ δύο, τὸ δεξι ; (Ψαύει μετ' ἀνησυχίας τοὺς ὀφθαλμοὺς του.
Κατ' ἰδίαν). 'Εξάπαντος πρέπει νὰ περάσω αὔριον ἀπὸ τὸ 'Οφθα-
μοίατρεῖον. (Πρὸς τὴν 'Ελεσιώ.) Καὶ δὲν μοῦ λές ;.. Προσέχει !..
έχει φρόνησιν νὰ μὴ κάμνη τίποτε ἀπερισχεφίαις ;.. γιατί, ἐπιβλέ-
πουν, ξεύρεις ...

ΕΛΕΝΙΩ. 'Ακοῦς ἂν τὸ ξεύρω, ὁ ἀφέντης ὄχι τόσον, ἀλλὰ ἐκεῖνη
ἡ κυρά μου έχει τόσα τὰ μάτια της ἐπάνω μου.

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Κατ' ἰδίαν). "ὦ τῆ στρίγγλα !.. (Πρὸς τὴν 'Ελεσιώ).
'Εννοια σου, θὰ εἶνε εἰς τὸ ἐξῆς προσεκτικός.. 'Εγὼ σοῦ τὸ ὑ-
πόσχομαι.

ΕΛΕΝΙΩ. Καὶ βέβαια ν' ἀνοιξῆ τὰ στραβά του καὶ νὰ προσέχη..
μὴ μοῦ φτιάσῃ καμμία ἱστορία..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τὰ στραβά του (Μετὰ μορφασμοῦ). Καὶ αὐτὸ ἀκόμη
ἂν συμβῆ τί σὲ μέλει ;. Αὐτὸς δικός σου θὰ εἶνε πάντοτε καὶ σὺ
(Μετὰ περιπαθείας). Αἰωνίως ἰδική του.. 'Εψιλόν.. ἤγουν 'Ελεσιώ..

ΕΛΕΝΙΩ. "Αμ δέ ! . Τὸν ξεύρω ἐγὼ τί κούμασι εἶνε !.. τί πα-
λαβούτας ! . ποῦ ἄλλοῦ πάει καὶ μοῦ ζαχαρώνει ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. "Α !.. "Ὀχι !. "Ὅσον δι' αὐτὸ ἤμπορῶ νὰ σοῦ δώσω
ἐγγύησιν γραπτὴν, ἤμπορῶ νὰ σοῦ ὀρκισθῶ ἐπάνω εἰς τὸ Εὐαγ-
γέλιον πῶς καμμίαν ἄλλην δὲν κυττάζει.

ΕΛΕΝΙΩ. (Μετ' ἀπορίας). Καὶ ποῦ τὸν ξεύρεις ἡ εὐγενία σου ;
τὸν γνωρίζεις ; εἶνε φίλος σου ;

ΗΣΥΧΙΟΣ. Φίλος μου λές ; καὶ τι περισσότερο· αὐτὸς εἶνε ἀ-

δελφοποιτός μου!.. εἶνε ὡσάν νά ποῦμε ἓνα μὲ τὸν ἑαυτὸν μου.

ΕΛΕΝΙΩ. Τότε σάν εἶν' ἔτσι... Θὰ μοῦ κάμετε μιὰ χάρι;

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἀκοῦς ἐκεῖ! λέγε, πρόσταξέ με!

ΕΛΕΝΙΩ (Μετὰ δειλίας καὶ δισταγμοῦ). "Ἦθελα νὰ σᾶς εἰπῶ... μὰ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ τὸ μαρτυρήσετε εἰς τὴν κυρίαν!

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἐγώ!.. τί λόγος!.. καλλίτερα νὰ πέσῃ ἀστραπὴ νὰ μὲ κάψῃ...

ΕΛΕΝΙΩ. Λοιπὸν ἤθελα νὰ σᾶς εἰπῶ, πῶς ἐκεῖνο τὸ γράμμα!

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τὸ γράμμα!.. (Ἀνασκιρτῶν μετ' ἐκπλήξεως). ᾤ! ᾤ!

ΕΛΕΝΙΩ (τεταραχμένη). Τί ἐπάθατε;

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τίποτε... ἔχω μιάν... συγχοπὴν τῆς σπονδυλικῆς στήλης... Ἐξακολούθησε λοιπὸν: αὐτὸ τὸ γράμμα;...

ΕΛΕΝΙΩ. Ναί, αὐτὸ τὸ γράμμα ποῦ τοῦ ἔδωσα κρυφὰ προχθές.

ΗΣΥΧΙΟΣ. ᾤ! τοῦ τὸ ἔδωκες κρυφὰ!.. (Ἀναπνέων). ᾤ! οὐ!

ΕΛΕΝΙΩ. Τί εἶνε;

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἐννοία σου... μὴ ἀνησυγῆς, ἔχω παροξυσμὸν, ἔχω περιπνευμονίαν, ἔχω περιτονίτιδα!.. Ὡστε λοιπὸν τοῦ τὸ ἔδωσες κρυφὰ... αἶ; Νὰ τὸ μυστήριον ποῦ διαλευκίνεται...

ΕΛΕΝΙΩ. Ναί, τοῦ τὸ ἔβαλα μέσα εἰς τὴν τσέπην μαζί μὲ δύο δεκάρας.

ΗΣΥΧΙΟΣ. Εἰς τὴν τσέπη!... μαζί μὲ δύο δεκάρας... (Κατ' ἰδίαν). Νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια ταῖς δύο δεκάρας δὲν τῆς εὐρηκα· ἀλλὰ τί πειράζει;... τῆς χαρίζω σ' ὅποιον ταῖς πῆρε διὰ τὸ μπαξίσι του!.. Ὡστε τὸ γράμμα ἦτο γιὰ μένα!.. Ὡ τί χάρι μου!.. ᾤ Ἐλενιώ μου! ᾤ Ἐφιλόν μου!.. (Τὴν ἐναγκαλίζεται περιπαθῶς ἢ Ἐλενιώ τὸν ἀποθεῖ μετ' ἀγανακτήσεως).

ΕΛΕΝΙΩ. Κάτω τὰ ξεράδια σου!.. (Ἀπαλλασσομένη αὐτοῦ).

ΗΣΥΧΙΟΣ. Μὰ Ἐλενιώ μου, ἔλα τώρα! ἀκοῦ ἐφανερώθηκες, μὴν εἶσαι τόσο σκληρὰ!.. (Προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ ἐκ νέου).

ΕΛΕΝΙΩ. (Ἀποφεύγουσα αὐτόν). Βρέ τράβα ἀπ' ἐκεῖ ποῦ σοῦ λέω!..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Μὰ δὲν μοῦ τὸ εἶπες; δὲν μοῦ τὸ ἔγραψες μὲ τὸ γράμμα;

ΕΛΕΝΙΩ. Ποιὸ γράμμα; τὸ γράμμα ἦτο τῆς κυρίας μου, βρέ, γι' αὐτὸ σοῦ ἔλεγα, πῶς τὸ ἔδωσα κρυφὰ τοῦ Νώντα νὰ τὸ πάῃ στὸ ταχυδρομεῖο;...

ΗΣΥΧΙΟΣ (ἐμβρόντητος). ᾤ, ὥστε λοιπὸν, τῆς κυρίας σου ἦτο τὸ γράμμα... καὶ τὸ ἔδωσες νὰ τὸ πάγουν στὸ ταχυδρομεῖο;..

ΕΛΕΝΙΩ. Ἄμ' τί ἐθάρρυσες!.. πῶς ἦτο γιὰ τοῦ λόγου σου;.. (Ἐμπαίζουσα αὐτόν). Μιῶρὲ μούτρα γιὰ ραβασάκια!..

ΗΣΥΧΙΟΣ (ὀργιζόμενος). Γιὰ νὰ σοῦ πῶ ; .. δὲν κυττᾶς τὰ δικιά σου ! . . .

ΕΛΕΝΙΩ (ἀπειλητικῶς). Τί νὰ μοῦ 'πῆς, βρέ ; .. Τί ἐνόμισες ; βρέ λιμοκοντόρε ; .. Ξεύρεις μὲ ποιὰν ἔχεις νὰ κάνῃς ; (Προχωρεῖ ἐναντίον του, ὁ δὲ Ἡσύχιος ὑποχωρεῖ).

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ὁχι . . . καὶ ἴσα ἴσα αὐτὸ τὸ δυστύχημά μου ποῦ δὲν εἰξεύρω ἀκόμη μὲ ποιὰν ἔχω νὰ κάμω.

ΕΛΕΝΙΩ. Θὰ σοῦ δείξω ἐγώ ! . . . τενεκέ ! . . . Θὰ σοῦ βγάλω τὰ μάτια νὰ στὰ δώσω στὸ χέρι . . .

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ὁχι, ἀδελφέ . . . φρόνιμα ! . . . ἔλα μὴ κάνῃς ἀπερισκεψίαις ! . . . Τὰ μάτια μου μοῦ χρειάζονται . . . δὲν εἶδες ποῦ ὀμιλοῦν εὐγλώττως.

ΕΛΕΝΙΩ. Κακομοίρη μου, θὰ τὸ 'πῶ ἐγὼ τοῦ Νώντα, κ' ἔχεις νὰ καλοπεράσῃς . . .

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τοῦ Νώντα ; . . .

ΕΛΕΝΙΩ. Μάλιστα ! . . . κρίμα ποῦ λὲς πῶς εἴσαστε καὶ βλάμηδες ! . . . οὐ νὰ χαθῆς, παληάνθρωπε ! . . . (Περιφρονητικῶς ἐνῶ ἀποσύρεται πρὸς τὸ μαγειρεῖον). Δὲν 'ντρέπεσαι ! κρίμα στὰ γράμματα ποῦ ξέρεις . . . Ἐννοια σου ! θὰ ἰδῆς τί θὰ πάθῃς, συχαμένε. (Ὁ Ἡσύχιος τὴν παρακολουθεῖ μακρόθεν μέχρι τῆς πρὸς τ' ἀριστερὰ θύρας). Οὕζω ! . . . (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΗΣΥΧΙΟΣ μόνος.

Νούμερο τρία ! κ' ἐπῆρε τέλος !... Οὔτε αὐτὴ δὲν εἶνε... ὄχι μοναχὰ δὲν ἔμαθα τίποτε, παρὰ ἐπρόσθεσα εἰς τὴν καμποῦρα μου καὶ τὸν Νώντα ! .. Ποῖος νὰ εἶνε αὐτὸς ὁ Νώντας ; .. κανένας ἀγριοκούτσαβος, ὁ ὅποιος, ἀφοῦ τὸν ἔγγιξα στὸ φιλότιμο, θὰ κρίνῃ τὸ ρῆμα τύπτω ἐπάνω εἰς τὴν ράχι μου εἰς ὅλους τοὺς χρόνους καὶ τὰς συζυγίας . . . Θεέ μου ! . . . φύλαττέ με ἀπὸ τὸν Νώντα καὶ κάθε ἄλλον πεινῶντα καὶ διψῶντα τὸ αἷμά μου !.. Θεέ μου, φωτίσέ με νὰ λύσω αὐτὸ τὸ μυστήριον !.. Ποῦ νὰ καταφύγω ἐπὶ τέλους ; .. Δὲν μοῦ μένει ἄλλο παρὰ νὰ πάγω εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν... Πῶς ἀργεῖ τόσο αὐτὸς ὁ Πολύκαρπος !.. ἀλλὰ δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸν περιμένω περισσότερον . Ἐδῶ μέσα ἂν μείνω ἀκόμη ὀλίγην ὥραν, σίγουρα θὰ χάσω τὸν νοῦν μου.. Πάω ἔξω !.. (Προχωρεῖ μετὰ σπουδῆς νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάνους, ὅτε ἀκριβῶς εἰσέρχεται δι' αὐτῆς ἐπίσης βιαστικὸς ὁ Πολύκαρπος μετὰ τοῦ ὁποίου συχρούεται).

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ και ὁ ρηθεις.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. Ἡσύχιε !.. ἐσύ εἶσαι ;.. πῶς τρέχεις ἔτσι σὰν βῶδι ;

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἄ !.. ἀγαπητέ μοι, κύριε Πολύκαρπε !.. συμπάθησέ με !.. Γιὰ σένα ἦλθα !.. ἀλλὰ ἐβασίλευσα νὰ περιμένω.. κοντεύω νὰ χάσω τὸν νοῦν μου...

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. (Τὸν παρατηρεῖ προσεκτικῶς) Νὰ χάσης τὸν νοῦν σου !.. μὰ γιατί ;.. τί σοῦ συνέβη !.. Ἄλλὰ στάσου μίᾳ στιγμῇ πρωτίτερα... (Παρατηρεῖ προσεκτικῶς τὴν περιβολὴν του, ὁ δὲ Ἡσύχιος ἀπορῶν ἀποσύρεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὡσὰν φοβισμένος). Αὐτὸ τὸ ροῦχο εἶνε τὸ δικό μου ;.. Ἐσύ λοιπὸν μοῦ τὸ πῆρες καὶ μ' ἔκχμες νὰ πουντιάσω σήμερα ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Τὸ ροῦχο ;

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. Ναί· καὶ αὐτὸ ποῦ ἔχω ἐγὼ (Ἐκβάλλει τὸ ἐπανωφόριον του καὶ τοῦ τὸ δίδει) Καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ δικό σου... τὸ ὅποιον ἄφισες ἀντὶ τοῦ ἰδικοῦ μου προχθὲς κατὰ λάθος. Μὰ τί διάβολο !.. δὲν βλέπεις πῶς σοῦ εἶνε φαρδύ, ὥστε μπορεῖ νὰ χωρέσῃ ἄλλους δύο σὰν ἐσέ ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἐνόμιζα πῶς ἐλίγνεψα ἀπὸ τὴν πολλὴ συλλογὴ .. ἰατὶ δὲν ξεύρεις τί μοι συμβαίνει ἀπὸ τὰ χθές, φίλε μου !.. Κοντεύω νὰ παραφρονήσω !..

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. Μὰ τί σοῦ συνέβη ;.. τί σοῦ κάμαν ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Πάρε τὸ ροῦχό σου... (Ἐξάγει τὸ ἐπανωφόριον καὶ τοῦ τὸ ἀποδίδει, ὅτε αἰφνίδιος σκέψις τοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν καὶ μονολογεῖ κατ' ἰδίαν) Ὡστε ἀφοῦ εἶνε ἰδικόν του ροῦχο, θὰ εἶνε ἰδική του καὶ ἡ ἐπιστολή. . Ὁ' ἀπευθύνεται πρὸς αὐτόν !.. (Μεγαλοφώνως) Ἄ ! ὦ !

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. (Ἐμφοβος) Καλέ, τί ἔπαθες ;.. τί ἔχεις ;..

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Ὡς ἀλλόφρων) Τί ἔχω ; . Λοιπὸν ἐσύ !.. ὁ καθηγητῆς... ὁ οἰκογενειάρχης... Νὰ συμμερίζωνται τὰ αἰσθήματά σου !.. οἱ ὀφθαλμοὶ σου λαλοῦν εὐγλώττως !.. Κάμνεις ἀπερισκεψίαις !.. ναί !.. κάμνεις ἀπερισκεψίαις !.. Πρόσεξε, ἄθλιε, διότι, σὲ ἐπιβλέπουν !..

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. (Κατάπληκτος). Ἐλα Παναγία, σῶσε ! Αὐτὸς ἐπαλάβωσε !..

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Ὡσεὶ μονολογῶν). Καὶ ποῖα τοῦ γράφει !.. ἡ Ἐρασμία !.. ἡ σύζυγός του !.. Μὰ πῶς ;.. ποῖος εἰμπορεῖ νὰ τοὺς ἐπιβλέπῃ !.. τί εἶδους ἀπερισκεψίαις νὰ τῆς κάνῃ ;.. Ἡ μήπως ἡ Ἐλεονώρα !.. ὁ γριῶς !.. Ὡ Θεέ μου !.. Φρίκη !..

(Πρὸς τὸν Πολύκαρπον μετὰ βδελυγμίας). Ἡ θυγατέρα σου! . . Σαρδανάπαλε; . . Ἡλιογάθαλε! . . Οἰδίου Τύρανε! . .

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. (Περίτρομος ἀποφεύγων αὐτόν). Μπρέ, Ἡσύγιε! Τί ἔπαθες! . . Σὲ καλό σου! . .

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ὅχι; . . Τότε λοιπὸν ἡ Ἐλεनिώ! . . σοῦ τὸ ἔβαλε κρυφά . . Τότε ἀπατᾷς τὸν Νώντα; . . Πρόσεξε, κακομοίρη! . . Πρόσεξε, παραλυμένε . . (Βαίνει πρὸς αὐτόν).

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. (Περιορχόμενος ἐντὸς τοῦ θαλάμου διὰ τὴν ἀποφύγη). Ἐρρεμπέλευσε τὸ μυαλό του, πάει! . . ὦ τὸν δυστυχή! . . Τρέξετε! . . αἱ! . . ποῦ εἰσαστε! . . βοήθεια! . . πρέπει νὰ τὸν δέσωμεν! . .

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄

ΕΡΑΣΜΙΑ, ΕΛΕΟΝΩΡΑ, ΕΛΕΝΙΩ καὶ οἱ ρηθίντες.

(Ἡ Ἐρασμία καὶ ἡ Ἐλεनिώ ἐξέρχονται ἐξ ἀριστερῶν, καὶ ἡ μὲν κρατεῖ τὴν μάχαιραν δι' ἧς ἐκοπάνιζε τὸ κρέας, ἡ δὲ τὸ ξύλον τῆς σκούπας. Ἐκ δεξιῶν ἐμφανίζεται ἡ Ἐλεονώρα περίτρομος).

ΕΡΑΣΜΙΑ. Τί συμβαίνει, καλέ; . . ποῖος εἶν' ἐδῶ; . .

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. Δὲν βλέπετε; . . ὁ κακομοίρης ὁ Ἡσύγιος.. ἐπαλάθωσε μὲ μιᾶς . .

ΕΡΑΣΜΙΑ. Μὰ τί ἔπαθες; . . Ἀπὸ τὸ πρῶτ' εἶν' ἐδῶ καὶ μοῦλγε καὶ ἄμενα κάτι λόγια ἀλλόκοτα! . .

ΕΛΕΝΙΩ. Παλαθὸς λοιπὸν εἶναι ὁ φουκαρᾶς. (Κατ' ἰδίαν). Ποῦ νὰ τὸ ξέρω! . .

ΗΣΥΧΙΟΣ. Μὰ τί, γιὰ τρελλὸν μ' ἐπήρατε στ' ἀλήθεια; (Παυνομένος). Ἡμπορεῖ πραγματικῶς ὅμως νὰ τρελλαθῆ κανεὶς μ' αὐτὸ ποῦ μοῦ συμβαίνει ἔμενα. Ἀφοῦ τὸ ροῦχο εἶνε δικό σου (Πρὸς τὸν Πολύκαρπον). Τότε σὲ ποῖον ἀπευθύνεται ἡ ἐπιστολή! . .

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. Ἡ ἐπιστολή; ποῖα ἐπιστολή;

ΗΣΥΧΙΟΣ. (Εἰσάγει τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ ἐπανωφορίου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀποθέσει ἐπὶ ἑδρας καὶ ἐξάγων τὴν ἐπιστολήν, ἐγχειρίζεται αὐτὴν εἰς τὸν Πολύκαρπον). Νά, αὐτή! . .

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. (Δαμβάνει τὴν ἐπιστολήν, τὴν παρατηρεῖ μετ' ὀλίγον ἔπειτα ἀρχίζει θορυβώδεις καγχασμούς). Μὰ αὐτὴ εἶνε ἡ ἐπιστολή ποῦ ἔπιασα εἰς τὰ χεῖρια ἐνὸς μαθητοῦ τῆς τετάρτης τάξεως τοῦ Γυμνασίου. . . . Κ. . . ἔφαγε καὶ γερὴ τιμωρία ἐξ αἰτίας τῆς τὸ παλῆρόπαιδο. . .

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἄ! . . (Ἐκπληκτος συνερχόμενος καὶ μειδιῶν). Δὲν πιστεύω νὰ ἔφαγε τιμωρία μεγαλύτερη, ἀπὸ ἐκείνη ποῦ ἐτράθηξα ἐγὼ χωρὶς νὰ πταίω . .

ΕΛΕΟΝΩΡΑ. Θεέ μου!.. τρομάρα ποῦ τὴν πῆρα!..

ΗΣΥΧΙΟΣ. Ἠσυχάσατε, δεσποινίς Ἐλεονώρα· τὸ αἶνιγμα αὐτὴν τὴν φορὰν ἐλύθη ὀριστικῶς.. Τὸ ζῶον εἶμ' ἐγὼ ὀλόκληρον. Κυρία Ἐρασμία, βάλετε τὴν μάχαιράν σας εἰς τὴν θήκη τῆς κουζίνας.. δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη αἵματοχυσίας.. Καὶ σύ, Ἐλενιώ, πάρε ἀπ' ἐκεῖ τὸ σκουπόξυλο καὶ φύλαξέ το ('Ἰδιαιτέρως πρὸς αὐτὴν) διὰ τὴν διώξεως τὸν Νώντα εἰς πρώτην περίστασιν. Κύριε Πολύκαρπε, συγχώρησέ με ἀπὸ τὴν ἐνόγησιν ὅπου ἔδωσα εἰς τὸ σπίτι σου.. Διὰ τὸ σφάλμα μου αὐτὸ θὰ ζητήσω συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Θεόν... καὶ ἀπὸ τὸ ἀκρατήριον.

(Πίπτει ἡ αὐλαία).

X. ANNINOZ

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ἘΝON καιρὸ τῆς Δευτέρας Παρουσίας
Τί σκοτισμάρα εἶν' ἐκείνη ποῦ θὰ γένη!
Ἡ ψυχὴς ὅλες νὰ διαλέν' τὸ κρίας
ὅπου ἀνακατωμένο ἡ γῆ βασταίνει!

Πῶς ἔχει νὰ βρεθῆ τῆς κάθε μίας
ἐκεῖνο τὸ κομμάτι ποῦ τῆς πιαίνει,
χωρὶς νὰ γένη μὲνας γανιματίας
ποῦ ἀπὸ τὰ γέλοια ὁ κόσμος νὰ πεθαίνη;

ἜΩ! τί ἀλλαξοδουλιὲς θὰ συνεθαίνουνε,
τί φωνὲς καὶ βρισιὲς θὲ ν' ἀγρηκῶνται
μ' ἐκεῖνες τσὴ ψυχὴς ὅπου κερδαίνουνε
ἔς τὴν ἀλλαξιά, κ' ἐκεῖνες ποῦ ἀδικῶνται!
Πόσες ὅπου μὲ δόλο καὶ μὲ ἀπάτη
Θὰ διαλέν' τὸ καλλίτερο κομμάτι!

ἜΩ, γέλοια ποῦ θὰ κἀνη
Ὁ Θεὸς ὅπου θὲ ν' ἀλλθῆ νὰ μᾶς κρίνη!
τ' ἄντερά του θὰ πιάνη,
ὦ, φάσκελα ποῦ βέβαια θὰ μᾶς δίνη!
ὦ, πράμματα, ὦ καιροί!
Καλότυχος ποῦ ζήσει νὰν τὸ ἰδῆ!

ΑΝΔΡ. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ